

pri toplini od 52—53° že trpi. Pri ti toploti pa grašni žužki še ne vzamejo konec. Bolj gotovo se vmoré z žveplenim ogljencem. Najprostejši in najlaglejši način to storiti je sledeči: vzame se na kilo grahov blizu dve žlici žveplena ogljenca, s katerim se grah poskropi in v posodo देने, ki se da trdno zapreti, tako da zrak ne more do graha. Ta posoda se potem postavi na mesto, na katerem je toplota od 25—30° in se pusti par dni tam stati. Ko se posoda odpre, so žužki gotovi vsi mrtvi. Ali se praba žveplena ogljenca več ali manj vzame to nič ne de. Opaziti pa je treba, da je žvepleni ogljenec ubežljiv t. j. da se razkadi v zrak in pri ti priliki tudi lahko vname. Vendar pa tudi tako se ni popolnoma zanesti, da je grah čist vseh žužkov, ker ti mrčesi prihajajo iz graha sosedov in zalagajo jajca v naš grah. Ako se hoče, da se kateri kraj popolnoma tega mrčesa očisti, morajo ga vsi posestuiki na povedani način pokončevati, drugače se mu ne pride popolnoma do živega.

Dopisi.

Iz Gradca. (Deželni zbor) imel je do sedaj 4. seje, v katerih je deželni odbor mnogo poročil in nasvetov predložil. Za spodnji Štajer važneje reči so: srenja Drameljska bode vsled njene prošnje odtrgana od konjiškega sodnijskega okraja ter celjskemu pridjana, akopram se je temu celjska okrajna sodnija zlasti pa c. k. okrožni predsednik ustavljal; celjsko mesto sme do l. 1885 pobirati davek po 2 kr. od 1 fl. hišne najemščine, da pokrije vsakoletni primanjklje blizu 17.600 fl. Dravo popravljati namislijo od Ptujja niže do konca Pušenec. Reguliranje bo stalo 270.000 fl. Država doplača 108.000 fl., dežela od ostalega zneska $\frac{4}{6}$, ptujski okraj $\frac{1}{6}$ in $\frac{1}{6}$ srenje: Ptuj, Kaniža, Pobrež, Spuhlji, Zabavci, Markovci, Vereja, Pušenci in Dravci, se vé razmerno po koristi, katera dojde srenji vsled regulacije. Dalje poroča deželni odbor o reguliranji Savinje pri Kasesah, v Grižah, Polzeli, Rečici in Mozirji, dalje o reguliranji Mure v Krapji, Veržeji, Radgoni in višje do Gradca. Iz poročila je videti, da so vendar tudi v Gradec uže zvedeli, da kakor sedaj reke popravljajo le denarje v vodo mečejo. Večidel spletajo koše, v katere naložijo kamenja, koši počijo in kamenje zleti v vodo. Praktičnega je se malo kaj naredilo, kakor skoro povsod tožijo. Pristojbine muzikantom hoče deželni odbor pozvišati tako, da bi se od vsakega muzikaša v mestih in trgih imelo plačati 50 kr. na deželi 25 kr. davka. Stroške za učiteljske knjižnice in konference pa hoče popolnem zvrniti na državne stroške. — Izmed odborov najvažniši je finančni odbor; kajti on dobi deželsko mošnjo v roke za čas zborovanja. V ta odbor je nemško-liberalna večina izvolila 3 grajščake, 7 mestjanov in le 2 zastopnika kmetov,

a nobenega Slovenca. Zato imajo mošnjo v rokah tisti, ki najmenje v njo plačujejo, kar se pa zove: „nemško-liberalna pravičnost“. Izmed Slovencev je le dr. Dominkuš v peticijskem odboru in F. Šnideršič v naučenem. Velevažna sta 2 nasveta predložena od konservativnih nemških poslancev. Prvi zahteva, naj se Sletno šolanje skrajša na 6 let. Ta nasvet podpisali so tudi slovenski poslanci: Herman, Žolgar, Kukovec, dr. Šuc in Fluher. Poslancev dr. Radaja, dr. Dominkuša, Šnideršiča menda ni bilo v Gradci, da ovega nasveta niso podpisali, akopram jim mora znano biti, da jihovi volilci to gotovo želijo! Pač pa sta bila v Gradci dr. Radaja in Dominkuš, ko se je podpisoval drugi nasvet, ki tirja, naj se srenjam da pravica ugovarjati zoper ženitovanje nemaničev in postopačev; kajti ovi nasvet podpisali so tudi slovenski poslanci: Herman, Kukovec, Fluher, dr. Šuc, Žolgar, dr. Radaja in dr. Dominkuš, le g. Šnideršiča ne najdemo nikder. Ali nam naj to nekaj pomeni?

Iz Pazina. (Javna zahvala.) Ostra zima in čeren glad bila sta pritisnila siromašnega Istrana, in gotovo se bi bile strašne reči videle in čule iz tužne Istre, ako mu ne bi bili plemeniti ljudje ob pravem času na pomoč prihiteli. Od mnogih stranij je prišla stradalnim pomoč, in tudi podpisanemu odboru so se oglasile na javne pozive in privatne prošnje mnoge blagodarne duše, ki so se svojimi obilnimi darovi pripomogle olajšati težko osodo svojega jadrnega brata, kateremu se je težak kamen od srca odvalil, ker je sprevidel, da so na svetu ljudje, ki ga niso v njegovi veliki stiski zabili. Od mnogih stranij je prišla podpisanemu odboru pomoč v novcih in živežu; a največja iz lepih pokrajin Kranjske, Štajerske in Hrvatske, katere so mu poslali naši vrli bratje Slovenci in Hrvatje. Odbor se nadja — hvala previdnosti Božji in dobrim ljudem — da je siromašni Istran za zdaj teške nesreče rešen, ter položi na konci svoje delavnosti račun in kliče vsem vedydušnim dobro činiteljem v svojem in v imenu potolaženih nesrečnikov: „Bratje! plemenito učinile ste delo. Bog predobri naj vam plati stotero!“ Natančen račun o dohodkih, stroških in razdelitvi novcev in blaga se nahaja v „Naši slogi“, „Slov. Narodu“ in „Obzoru“. V imenu odbora za stradalne v Istri:

V Pazinu, 14. junija 1880.

Ant. Kalac,
podpredsednik.

Fr. Matejčić,
predsednik.

J. Berbuč,
tajnik.

J. Hočevan,
blagajnik.

Iz Celja. (Kat. podp. društvu) v pomoč šolskim sestram so darovali: 1) Vel. č. gosp. Matvez Vrečko, župnik v Jurjevem Klostru 50 gld. 2) Neimenovan 4 fl. 3) Gospodičina Neža Raner 9 fl. 4) Gosp. Jožef Levičnik, srenjski svetovalec v celjski okolici 4 fl. 5) Č. g. Anton Ribar, kaplan na Teharjih 5 fl. 6) G. Valentin Zupanc na Zgornji Hudinji (za zidanje šolskega poslopja) 12 fl. 7) V enaki namen M. Brence, posestnik na

Ložnici 2 fl. Mnogo posestnikov v celjski okolici dosti pomaga pri zidanju poslopja za šolske sestre, ker vozijo les, pesek, kamenje, opeko itd. deloma zastonj, deloma po znižani ceni. Bog Vam povrni!

iz Celovca. (Volitev — nemštvo v nevarnosti). Spodnjekoroški Slovenci so s sijajno zmago pri volitvi v Velikoveci dali liberalnim kričanjem slovo ter vgladili pot dalejšnjemu napredovanju. Da je pa narodno-konservativna stranka tudi v onih občinah prodrila, v katerih so prej tovarniški uradniki na volilce pritiskali ter se jim n. pr. grozili, jim nobenega opravka in zaslužka pri tovarnah več dati, če nemčurja ne volijo, kakor je n. pr. Ullmann v Prevalih počinjal, zato se imajo prebivalci velikoveškega volilnega okraja zahvaliti posebno č. slov. duhovščini, ktera se tudi pri vsaki drugi priliki, n. pr. gledé slov. poduka v ljudskih šolah, neustrašeno poteza za pravice slovenskih prebivalcev. Ker so ustavaki slutili, da se jim utegne pri tej volitvi posmeknoti in ker od „zgoraj“ nekakov drugačen veter vohajo, zato letos niso tako na vse križe in težave volilcev lovili na svoje limance ter jim svojega kandidata hvalisali in „na srce polagali“, kakor je to dozdej bila njihova navada. — Da bi bilo „nemštvo“ tudi na Koroškem v hudi nevarnosti, kjer nemško-liberalna „kultura“ vendar tako lepo cvete in se slovenska narodnost že dolga leta tako izdatno prezira in zatira, da more vsakemu ustavaku srce kar veselja poskakovati, tega do sedaj še ni bilo slišati, o tem se živjeji duši še senjalo ni. In vendar je ona pri židovih in narobe-liberalcih zloglasna jezikovna naredba, ktera zavaruje narodne pravice pri sodnijskih uradih na Českem in Moravskem, a ne na Koroškem, tudi naše zagrizene nemčurje in lažiliberalee splašila iz strašnih senj, ktere so se jim rojile in vrtele v modrih glavah, morebiti celo okoli tiste grozne pošasti, ktere pravijo v svoji duševni revni in nadlogi „kraljestvo Slovenija“, „panslavizem“ itd. Dne 3. t. m. uprli so se udje medlega celovškega „nemškega društva“ z rokami in nogami proti jezikovni naredbi vis. naučnega ministerstva ter po priporočilu mestnega župana samega enoglasno sprejeli resolucijo, da ona jezikovna naredba ne potrjuje samo tega, kar je bilo dozdej običajno gledé deželnih jezikov v nemških okrajih na Českem in Moravskem, ampak da vstvarja čisto nekaj novega, kar nemško mladino v onih deželah sili se českega učiti, če hočejo pri domačih sodnijah službe iskati. Da tudi naši mestni očetje pri takih in enakih „izjavah“ derejo za svojim županom čez grm in strm, je vendar umevno pri našem liberalnem mestnem zboru. Dne 1. jun. imel je ta neko porazumno sejo, v ktere se je jezikovna naredba za Česko in Moravsko preresetavala in že 8. t. m. se je slovesno sklenilo, večini vis. gospodske zbornice in manjšini poslanske zbornice, posebno pa vsem koroškim udom državnega zbora, najtopleje hvalo izreči. No, ali ne kaže to jasno,

da ustavaška pšenica mnogo lepše cvete in zori v glavnem mestu koroške zemlje, kakor pa n. pr. na Dunaji ali v Gradci, kjer se je magistrat bajé nekoliko pomisljal in obotavljal, dokler mu niso židovi „N. W. Tagblatta“ in drugih za „nemštvo“ se borečih listov potrebne „korajže“ vcepili? Ali pa ni to tudi dokaz, da „nemštvo“ preti nevarnost tudi na Koroškem, če ne danes, pa morda že jutri? Modre in prebrisane glave „nemškega društva“ in mestnega zbora le tega niso pomislile, da se s takimi izjavami nemško-koroško prebivalstvo brez potrebe le plaši in straši, hujška in ščuje. Zakaj pa takrat ni bilo nikakih „izjav“, resolucij itd., ko so nemški uradniki bili poslani na Ogersko in so se ondi morali učiti magjarskega jezika, če so hoteli službo in zaslužek imeti? Ne, nemštvo ni v nebeni nevarnosti pač pa do sedaj ošabno okoli sebe pri nas brskajoče nemško-judovsko liberalstvo. Svitli cesar in cesarjevič govorita skoro vse avstrijske jezike. Zavoljo par vtragljivih škričev pa bi se naj celi narodi učili nemški, da bi zamogli z njimi v uradnijah se porazumeti? Ne, tega ne bodo dognali!

Iz Rogaca. (Razne novosti). Pri nas je ob praznikih, zlasti velikonočnih, navada pri mladih fantih, da radi streljajo. Žali Bog, da se pogosto ravna malo v čast božjo in na znatno škodo neprevidnim strelcem. Vsled tepeža in nesrečnega streljanja imamo v fari 1 mrtveca in 2 ranjenca. Občutljivo pogrešamo prejšnje toliko redno in dobro obiskovane nedeljske šole. Marsikateri fant je tako bil od hude tovaršije odvrnen, a vrhu tega je se marsičesar dobrega še naučil. Želeti je prav močno, da se vrnemo k dobrim nedeljskim šolam nazaj, zato panaj nepotrebno dolgo sletno šolanje skrejšo na 6 let. Dalje svetujemo, naj se napravijo, kder to kaže, „bralna društva“, ki bodo skrbela, da imajo ljudje po nedeljah in praznikih kaj koristnega in zanimivega brati, zlasti priporočujemo „Slov. Gospodarja“. Ta list donša na malem prostoru, ki se hitro prebere, mnogo podučljivega in zanimivega! — Naša hranilnica razposlala je tiskano poročilo o računih svojih ter nam tako naznanja, da je lani imela 300 fl. in prek dobička. — Dne 20. maja je bila volitev načelnika okrajnemu odboru in je bil tretjokrat enoglasno izvoljen sodnik v pokoji g. Simon Praprotnik, kojemu se ces. potrjenje gotovo ne bo odreklo. Blagi g. svoje proste stare dni na to obrača, da deluje za blagor okraja in to brez vsake doplače. Toraj je tudi neki odbornik glasno izjavil, da nimajo nikjer tako malo stroškov za okrajni odbor, nego v Rogaci. — Slavno glavarstvo v Ptui da nabijati svoja naznanila v dveh jezikih, nemškem in slovenskem, kar je hvale vredno. Naš okrajni sodnik je dobil kratek odpust za ozdravljenje: želimo vrlemu gospodu močnega okrevanja. — Kakor slišimo je deželni zbor štajerski zavrgel stavljenje železnice od Poličan do Slatine po navetu g. Wiesingerja.